

Kvartalsvis nasjonalregnskap for 2. kvartal 2020

© Statistisk sentralbyrå, 2020

Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen
skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.

Innhold

Kvartalsvis nasjonalregnskap for 2. kvartal 2020	3
1. Nasjonalregnskap for 2. kvartal 2020	4
2. Internasjonal sammenlikning	5
3. Produksjon og bruttonasjonalprodukt	7
4. Konsum i husholdningene	8
5. Konsum i offentlig forvaltning	9
6. Bruttoinvesteringer i fast realkapital	9
7. Eksport og import	9
8. Utviklingen i løpende priser	10
9. Sysselsetting og utførte timeverk	10
10. Revisjoner	11

Tabeller

1. Makroøkonomiske hovedstørrelser. Sesongjustert. Faste 2017 priser. Millioner kroner	12
2. Makroøkonomiske hovedstørrelser. Sesongjustert. Faste 2017-priser. Prosentvis endring fra foregående kvartal	13
3. Makroøkonomiske hovedstørrelser. Sesongjustert. Prisindekser. 2017=100	14
4. Makroøkonomiske hovedstørrelser. Sesongjustert. Prisindeks. Prosentvis endring fra foregående kvartal	14
5. Makroøkonomiske hovedstørrelser. Måned. Sesongjustert. Faste 2017-priser. Prosentvis volumendring fra foregående periode	15

En revidert utgave av denne teksten, inkludert månedlig nasjonalregnskap for juli, vil publiseres som kapittel 3 til KT 2020/3.

Spørsmål om Nasjonalregnskap:
Pål Sletten, pal.sletten@ssb.no, tlf. 99 29 06 84
Magnus Helliesen, magnus.helliesen@ssb.no, tlf. 40 90 26 17
Øyvind Kragh Kjos, oyvind.kragh.kjos@ssb.no, tlf. 40 90 24 97

Publisert 25. august 2020
Rettet 25. august 2020, kl. 12:00: side 8 og 9.

© Statistisk sentralbyrå
Ved bruk av dette materialet skal Statistisk sentralbyrå
oppgis som kilde.

Standardtegn i tabellen	Symbol
Oppgave mangler	..
Tall kan ikke offentliggjøres	:
Null	0
Foreløpige tall	*

Kvartalsvis nasjonalregnskap for 2. kvartal 2020

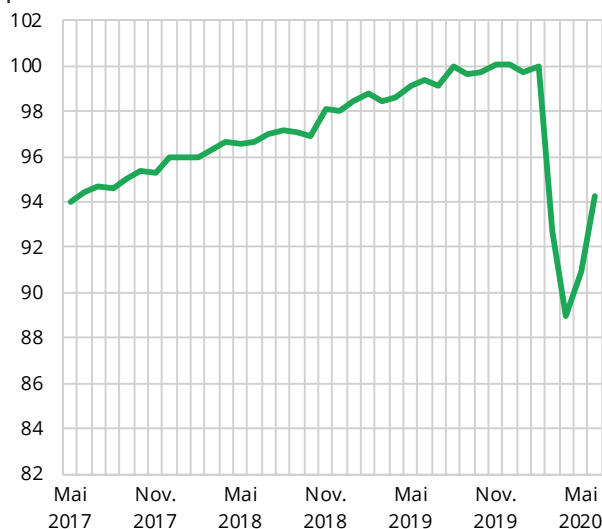
Sesongjusterte tall fra nasjonalregnskapet viser at bruttonasjonalproduktet (BNP) for Fastlands-Norge steg med 3,7 prosent i juni, etter en oppgang på 2,2 prosent i mai. Aktivitetsnivået var likevel knappe 6 prosent lavere i juni enn i februar, som følge av store fall i mars og april. Til sammen falt BNP Fastlands-Norge med 6,3 prosent i 2. kvartal.

Aktiviteten i norsk økonomi falt brått etter innføringen av smitteverntiltak 12. mars. BNP Fastlands-Norge gikk ned 7,3 prosent i mars, og gikk ytterligere ned med 4,1 prosent i april, se figur 1, 3 og 4. Nedgangen var særlig sterk i mange tjenestenæringer, både i markedsrettet sektor og i offentlig forvaltning. Ifølge NAV ble i alt 257 000 personer permittert i mars måned. Bråstoppen ga et negativt overheng ved inngangen til kvartalet.

Smitteverntiltakene ble gradvis myket opp etter påske, se figur 2. Barnehager, 1.-4. trinn i grunnskolen og virksomheter med én-til-én kontakt åpnet i april. I mai åpnet 5.-10. trinn i grunnskolen, videregående skole og kjøreskoler, samt bingo-, og idrettshaller. Fornøyelsesparker og serverings-steder uten matservering åpnet i starten av juni, mens treningssentrene åpnet i midten av måneden. I midten av juni økte også maksgrensen for antall personer på arrangementer fra 50 til 200.

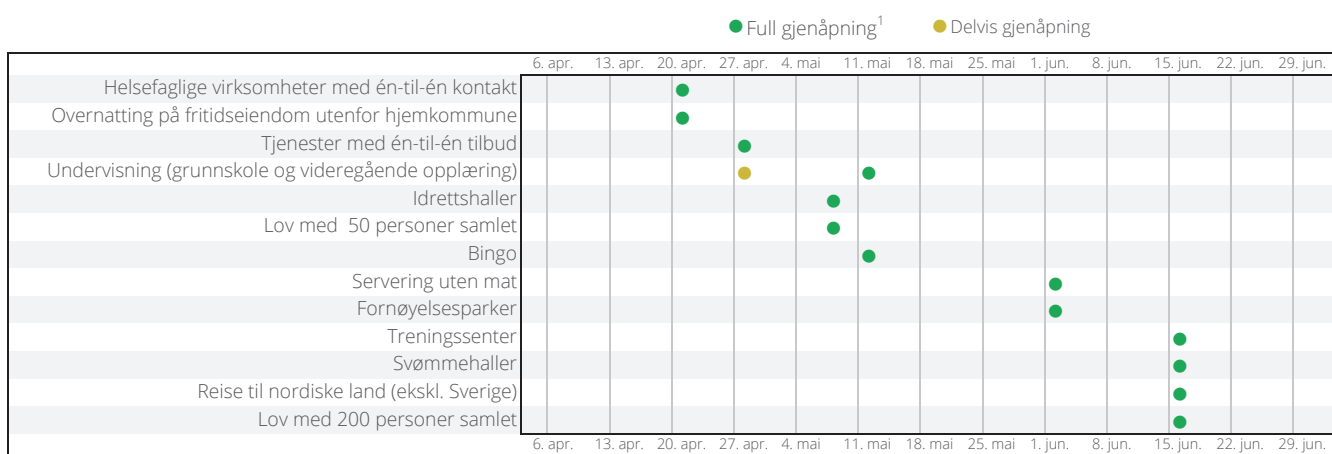
Lettelsen i smitteverntiltak ga en delvis normalisering og økt aktivitet i flere næringer. I juni 2020 var likevel bare under halvparten av fallet i BNP Fastlands-Norge hentet inn, se figur 1.

Figur 1. Bruttonasjonalprodukt Fastlands-Norge. Faste 2017-priser. Måned. Februar 2020 = 100

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

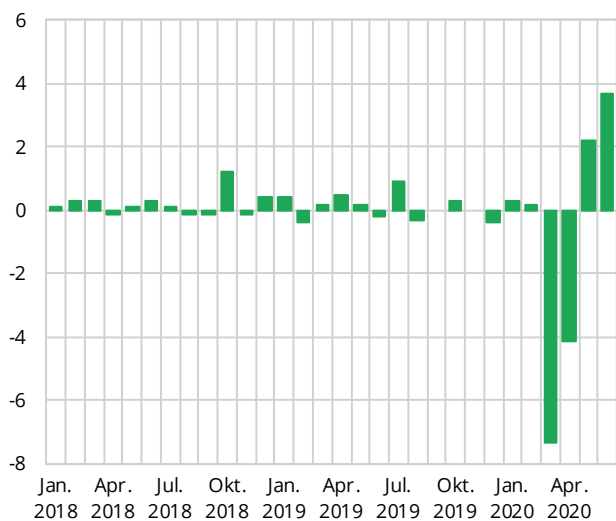
Figur 2. Tidspunkt for nedbygging av koronatiltak etter 12. mars 2020

¹ Med full gjenåpning menes ikke nødvendigvis normal drift, men at virksomheter kunne åpne og drive i tråd med smitteverntiltakene.

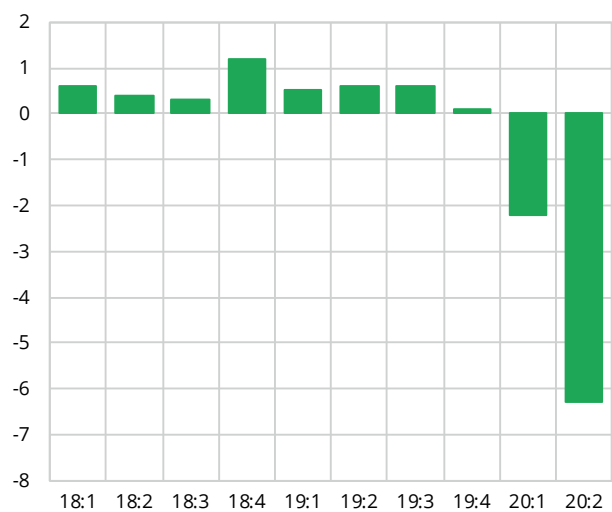
Dato for gjenåpning

Figur 3. Bruttonasjonalprodukt Fastlands-Norge. Faste 2017-priser. Måned. Prosentvis volumendring fra foregående periode

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Figur 4. Bruttonasjonalprodukt Fastlands-Norge. Faste 2017-priser. Kvartal. Prosentvis volumendring fra foregående periode

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

1. Nasjonalregnskap for 2. kvartal 2020

De siste månedene har det vært uvanlig store omveltninger i norsk økonomi. Nedgangen i BNP Fastlands-Norge i 2. kvartal 2020 er den sterkeste som er målt siden kvartalsserien startet i 1978, og det er rimelig å anta at det med god margin er den sterkeste nedgangen i ett enkelt kvartal etter annen verdenskrig. Nedgangen er av en annen karakter enn vi har sett tidligere, og kan neppe beskrives som konjunktorell.

Dette skaper en rekke utfordringer for sammenstillingen av nasjonalregnskap for perioden¹.

Kvartalsvis nasjonalregnskap bygger på at ulike indikatorer kan benyttes for å anslå utviklingen i regnskapsstørrelser som ikke kan observeres direkte på kvartals- og månedsbasis. Enkelte av indikatorene som brukes til vanlig, har imidlertid ikke gitt et presist bilde på utviklingen i økonomien siden mars. Det gjelder særlig for de næringene hvor aktiviteten måles ved en beregnet arbeidskraftsstørrelse basert på data fra a-ordningen. Denne indikatoren fanget ikke godt nok opp den plutselige oppgangen i permitteringer fra midten av mars. I de påfølgende månedene har indikatoren gradvis fungert bedre, men for 2. kvartal sett under ett har ikke a-ordningen gitt et godt bilde på bruk av arbeidsinnsats i enkelte næringer.

Videre har sammenhengen mellom arbeidsinnsats og økonomisk aktivitet endret seg. Normalt kan man for en del næringer legge til grunn at arbeidsinnsats, produksjon og bruttoprodukt endrer seg i takt. Det er ikke nødvendigvis tilfelle når produksjonen må innskrenkes svært hurtig, eller når smittevern hensyn gjør arbeidsprosesser mer krevende.

¹ Se Sletten og Bougroug (2020) «[Nåsituasjonen i norsk økonomi. Anslag for aktivitetsnivået ved utgangen av mars 2020](#)» for en gjennomgang av utfordringene ved starten av koronakrisen.

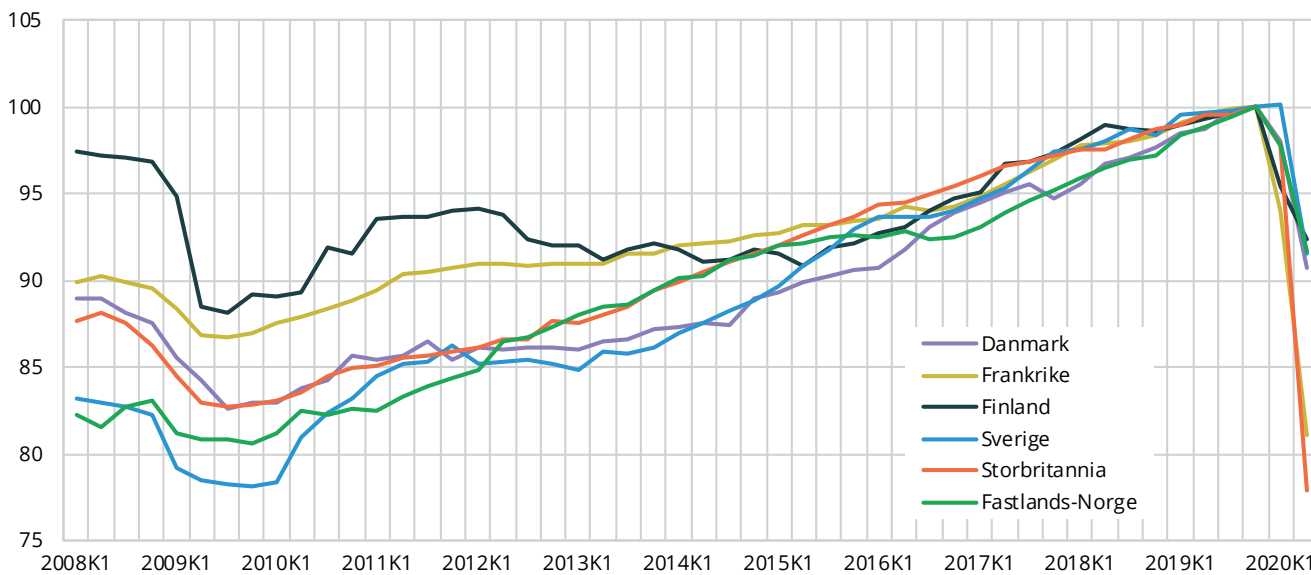
Nasjonalregnskapet har derfor benyttet alternative informasjonskilder og volumindikatorer. Blant disse er permitterings- og ledighetstall fra NAV, aktivitetsindikatorer for helsevesenet fra Helsedirektoratet, korttransaksjoner i enkelte tjenestenæringer fra BankAxept, bompengepasseringer fra regionale bompengeselskaper og trafikkmålinger fra Statens Vegvesen, data for kollektivtrafikk og drosjer, samt kompensasjonsordningen for foretak med stort omsetningsfall.

I 2. kvartal sank aktiviteten i deler av offentlig forvaltning. Barnehagene var stengt fram til midten av april, skolene drev med hjemmeundervisning i store deler av kvartalet, og helsevesenet utsatte planlagte aktiviteter for å stå i beredskap for å hindre overbelastning som følge av koronapandemien. Vanligvis beskrives det månedlige aktivitetsforløpet i offentlig forvaltning ved hjelp av arbeidskraftsindikatorer fra a-ordningen. I perioden vi nå er inne i har nasjonalregnskapet innhentet alternative volumindikatorer for undervisningstjenester og for helse- og omsorgstjenester i offentlig forvaltning. I løpende priser beregnes produksjon i slik ikke-markedsrettet virksomhet som summen av lønnskostnader, netto produksjonsskatter, kapitalslit og produktinnsats basert på statistikk fra stats- og kommuneregnskapene. Konsekvensen er at mens produksjon og bruttoprodukt i offentlig forvaltning i volum anslås å ha falt betydelig, har det økt i verdi². Utviklingen gir derfor store prisøkninger på produksjonen i offentlig forvaltning i koronaperioden.

Mange land har innført ulike støtteordninger for bedrifter og arbeidstagere. Eurostat arbeider for å harmonisere klassifiseringen av slike ordninger i nasjonalregnskapet, men det kan noen ganger være krevende å avgjøre hvordan et konkret tiltak skal

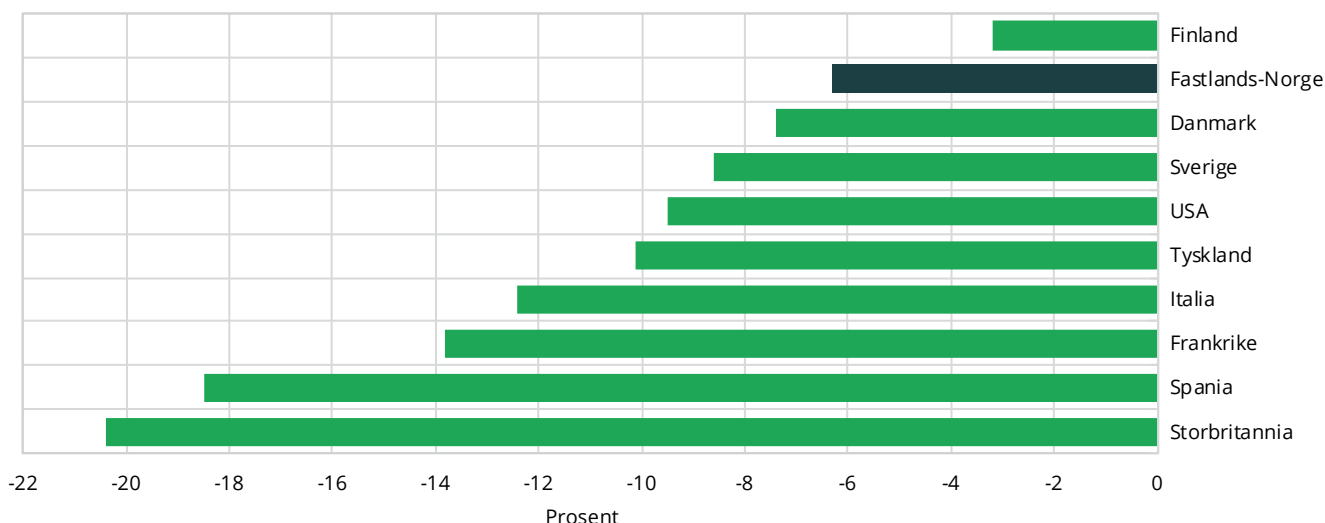
² Se Eurostat (2020) «[Methodological note. Guidance on non-market output in the context of the covid-19 crisis](#)»

Figur 5. Bruttonasjonalprodukt i utvalgte land. Kvartal. Sesongjustert. 4. kvartal 2019 = 100

Kilde: Statistisk sentralbyrå, OECD

Figur 6. Bruttonasjonalprodukt i utvalgte land. 2. kvartal 2020. Prosentvis volumendring fra 1. kvartal 2020

Kilde: Statistisk sentralbyrå, OECD

behandles. I Norge ble arbeidsgiveravgiften redusert med 4 prosentpoeng i mai og juni. Dette er ført som næringsubsidie i nasjonalregnskapet, samtidig som lønnskostnadene er påvirket av tiltaket.

2. Internasjonal sammenlikning

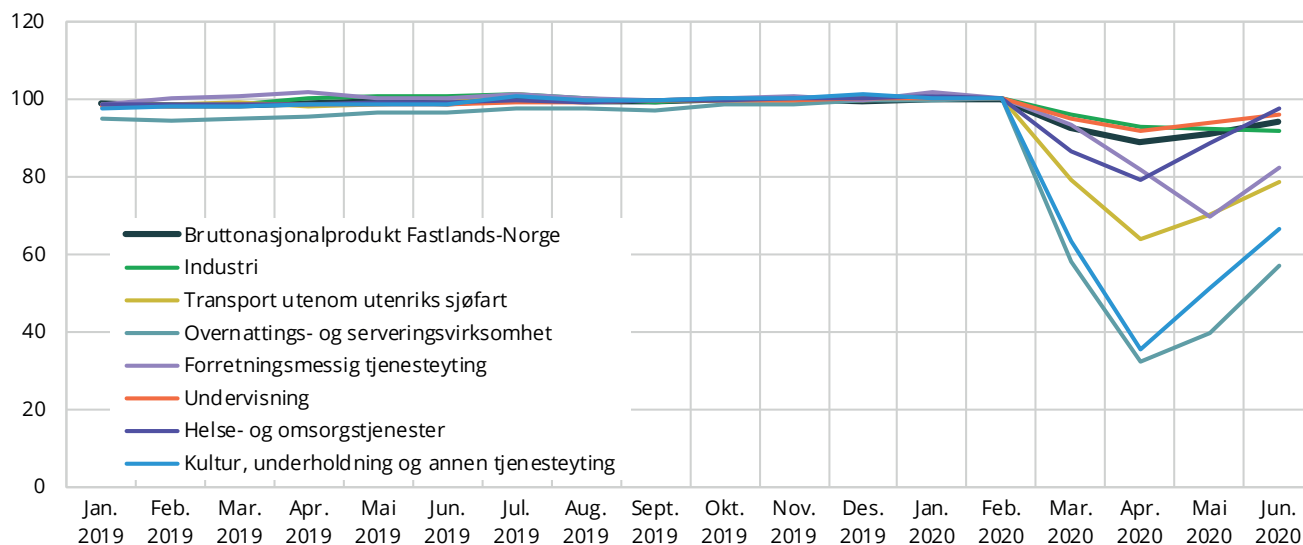
De fleste industrilandene har blitt rammet av virusutbruddet. Omfanget av smitte og innretningen av smitteverntiltak har imidlertid variert. Det har vært kraftig nedgang i BNP i en rekke land, men med betydelig variasjon, se figur 5 og 6.

Utviklingen i de skandinaviske landene har vært forholdsvis lik. Det er noen forskjeller på om nedgangen kom i 1. eller 2. kvartal 2020, men den samlede nedgangen siden 4. kvartal 2019 er av samme størrelsesorden, se figur 5. Sverige skiller seg ut ved at BNP ikke falt i 1. kvartal, men fikk en kraftigere nedgang i 2. kvartal.

En rekke andre land har hatt vesentlig mer dramatiske fall. Storbritannia og Spania, som begge hadde større smitteutbrudd og strengere tiltak enn i Norge, hadde en nedgang i BNP som var om lag tre ganger så stor som hos oss.

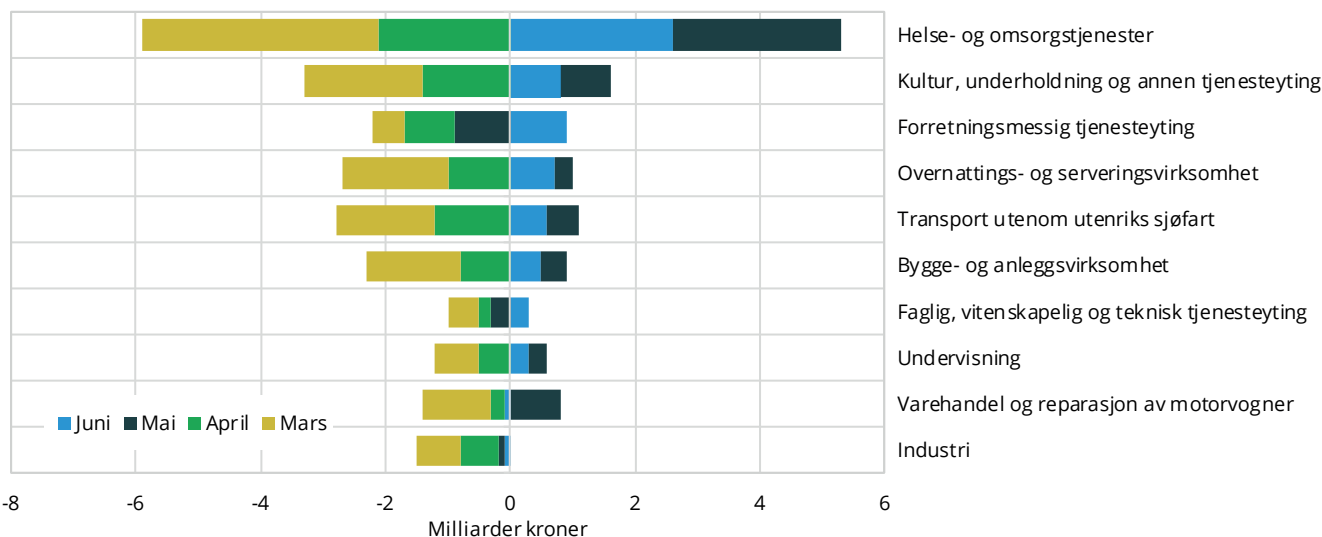
Det hefter større usikkerhet enn normalt ved internasjonale sammenligninger. Ulike datagrunnlag, ulike metoder og ulike valg av klassifisering kan gi betydelige utslag. For mange land foreligger bare såkalte flash-estimer, og ikke fullstendige kvartalsregnskap. Det synes rimelig godt underbygget at de nordiske landene har hatt en nokså lik samlet nedgang i BNP siden 4. kvartal 2019, og at en rekke andre land er vesentlig hardere rammet. En bør imidlertid ikke legge stor vekt på forskjeller i vekstrater i størrelsesorden 1-2 prosentpoeng når en sammenligner kvartalsvise tall for 2020.

Figur 7. Bruttonasjonalprodukt Fastlands-Norge. Faste 2017-priser. Sesongjustert. Måned. Februar 2020 = 100

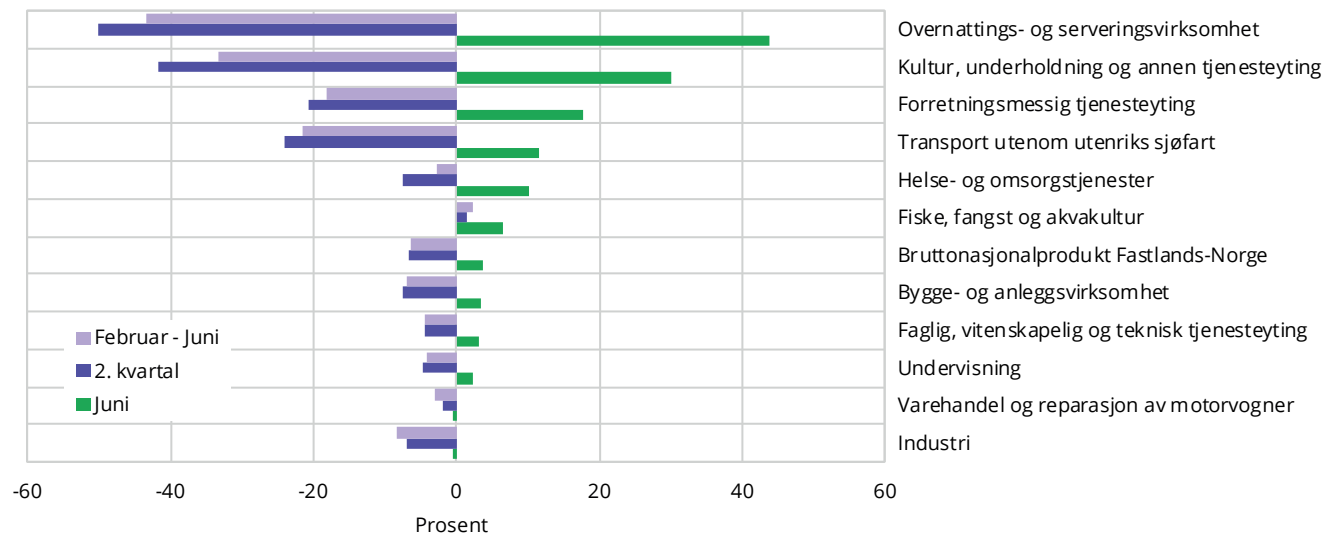
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 8. Bruttoprodukt i faste 2017-priser, utvalgte næringer. Endring fra foregående periode

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 9. Utvalgte næringer. Faste 2017-priser. Prosentvis volumendring

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

3. Produksjon og bruttonasjonalprodukt

Bak de store bevegelsene i BNP Fastlands-Norge gjennom kvartalet ligger det ulike næringsvise forløp, se figurer 7, 8 og 9. Mange av tjenestenæringene hadde svært kraftige fall i mars og april, som for noen ble delvis reversert i mai og juni. Andre næringer, blant annet deler av industrien, har hatt en mer gradvis nedgang gjennom kvartalet. Dermed er det ikke nødvendigvis slik at de næringene som hadde den sterkeste nedgangen i 2. kvartal sett under ett, har det laveste aktivitetsnivået i juni.

Kultur, underholdning og annen tjenesteyting, samt overnattings- og serveringsbransjen steg henholdsvis nærmere 30 og over 40 prosent i juni. Tross oppgang innen både overnatting og servering i mai og juni, er nivået i juni fortsatt anslått å være om lag halvert siden februar. Fallet i overnatting er anslått å være en del sterkere enn i servering. Beregningene for overnatting bygger på SSBs overnattingsstatistikk, som viser klare vridninger mellom ulike overnattingskategorier siden mars. Beregninger for servering bygger normalt på registerdata om arbeidsinnsats, men i tillegg er det innarbeidet informasjon om korttransaksjoner fra BankAxept. En utfordring med korttransaksjonene er at det er vanskelig å fange opp vridninger mellom kjøp av servering med høy og lav momssats. Det gjør beregningen av nedgangen mer usikker.

Kunst, underholdning og annen tjenesteyting ble også hardt og umiddelbart rammet av koronakrisen. I 2. kvartal er fallet beregnet til drøyt 40 prosent, og i juni var aktiviteten om lag 30 prosent lavere enn i februar. Deler av næringsgrupperingen har vist bedring som følge av lettelse i smitteverntiltak, deriblant helse-relaterede virksomheter med én-til-én-kontakt (åpnet 20. april) og frisører og lignende (åpnet 27. april). Treningssentre ble først åpnet i midten av juni. På samme tidspunkt ble det lempet på grensen for antall personer på arrangementer fra 50 til 200. Vanligvis er a-ordningen kilden som ligger til grunn for alle næringene i aggregatet. I forbindelse med koronakrisen er kildegrunnlaget utvidet med datering for lettelse av smitteverntiltak og informasjon om korttransaksjoner fra BankAxept.

Forretningsmessig tjenesteyting steg knapt 20 prosent i juni, ellers var det fall i alle månedene fra og med mars. Sett under ett ble 2. kvartal svakt, og bruttoproduktet falt med drøyt 20 prosent. Denne næringsgruppen omfatter blant annet utleie og leasingvirksomhet, samt reisebyråer, som alle har blitt hardt rammet av koronapandemien og/eller smitteverntiltak, samt redusert aktivitet i andre næringer og lavere etterspørsel fra husholdninger. Aktivitetsnivået i juni var om lag 18 prosent lavere enn i februar.

Transport utenom utenriks sjøfart hadde også god vekst i juni, etter sterkt redusert aktivitet i etterkant av koronautbruddet. Fra mai til juni var det en vekst

på 12 prosent, mens 2. kvartal så en nedgang på om lag 24 prosent. Lufttransport hadde sterkest nedgang i 2. kvartal, ned nesten 80 prosent fra 1. kvartal. Også landtransport med passasjerer falt kraftig, ned drøyt 30 prosent. Disse to næringsområdene bidro omtrent like mye til den samlede nedgangen. Godstransport falt noe mindre enn passasjertransport. Begge næringsområder så en bedring gjennom månedene i kvartalet, især godstransport. For lufttransport bygger beregningene på vanlige kilder (i hovedsak trafikktall fra Avinor), mens det for landtransport ble innhentet mer informasjon enn vanlig (deriblant for drosje- og godstransport).

Undervisning tok igjen store deler av fallet i løpet av 2. kvartal, etter fall i mars og april, etterfulgt av vekst i mai og juni. I juni var aktivitetsnivået 4 prosent lavere enn i februar.

Helse og omsorgstjenester steg henholdsvis 12 og 10 prosent i mai og juni, etter fall i mars og april. Sett under ett var nedgangen på knappe 8 prosent i 2. kvartal. Næringen var den største negative bidragsyteren til utviklingen i BNP Fastlands-Norge gjennom kvartalet og stod for knappe 1 prosentpoeng av fallet på 6,3 prosent. Utviklingen her er i stor grad bestemt av smitteverntiltakene, og hvordan disse påvirker aktiviteten i barnehager og helsevesen. Barnehagene åpnet i andre halvdel av april, dog med noe reduserte åpningstider som følge av smitteverntiltak. Sykehusene har måtte utsette konsultasjoner for å frigjøre kapasitet, og tall fra Helsedirektoratet viser stor nedgang i planlagte døgnopphold på sykehusene sammenlignet med fjoråret.

Varehandelen var om lag uendret i juni etter en oppgang på 4 prosent i mai. I andre kvartal var nedgangen på nær 2 prosent, og aktiviteten var om lag 3 prosent lavere i juni enn i februar. Dette er vesentlig bedre enn for andre tjenestenæringer. Varehandelen omfatter både engros- og detaljhandel, samt handel med biler. Særlig detaljhandelen har utviklet seg sterkere enn man antok i begynnelsen av koronakrisen, og detaljomsetningsindeksen fra SSB lå i juni om lag 13 prosent høyere enn i februar.

Industri og bergverk falt gjennom alle månedene i 2. kvartal, og bruttoproduktet er samlet ned 6,7 prosent. Dette er det største kvartalsfallet siden tidsserien startet i 1978. Nedgangen rammer nesten alle industrigrenene, og var særlig sterk i april.

Arbeidsintensive næringer, spesielt de tettest knyttet til petroleum, er rammet spesielt hardt. Bygging av skip og båter, samt bygging av oljeplattformer falt med henholdsvis nesten 20 og 30 prosent i 2. kvartal. Førstnevnte så aktiviteten falle allerede før koronatiltakene treddet i kraft, grunnet ferdigstillelse av store prosjekter. Næringsmiddelindustrien, den største enkeltnæringen i industrien, fortsetter å holde aktiviteten oppe under koronakrisen, dog med en lavere vekst i 2. kvartal enn i

forrige (0,3 mot 2,6 prosent i 1. kvartal). Produksjon av kjemiske produkter vokser sterkt, og skiller seg dermed ut fra resten av industrinæringene.

Annen vareproduksjon, som inkluderer blant annet kraftproduksjon og bygge- og anleggsvirksomhet, vokste om lag 2 prosent i juni og falt 1,2 prosent i 2. kvartal. Kraftproduksjonen trakk opp utviklingen i 2. kvartal, med en vekst på hele 13 prosent. Mye av den økte elektrisitetsproduksjonen gikk til eksport. Tradisjonelt fiske bidro også positivt, med gode fangster av tobis og annen pelagisk fisk gjennom hele kvartalet.

Etter et fall på 8 prosent i mars, fortsatte nedgangen for bygge- og anleggsvirksomheten i april, ned rundt 5 prosent fra mars. Næringen tok imidlertid igjen noe av fallet i løpet av mai og juni, med en vekst på rundt 3 prosent i hver av månedene. Samlet var produksjonen omtrent 7 prosent lavere i juni enn i februar. Nedgangen er, som for de fleste andre næringer, relatert til smitteverntiltak igangsatt mot slutten av 1. kvartal. Flere foretak som rapporterer til produksjonsindeksen for bygge- og anleggsvirksomhet melder at karantenerogler og smitteverntiltak har påvirket aktiviteten negativt i 2. kvartal.

Til tross for produksjonsreguleringen av råolje i juni økte utvinningsnæringen produksjonsvolumet 2,4 prosent i 2. kvartal (1,6 prosent i 1. kvartal). Gjennom 2. kvartal ble det produsert 54,5 millioner standard kubikkmeter oljeekvivalenter (MSm³ o.e.).³ Aktiviteten i leverandørnæringen falt derimot kraftig, nærmere 20 prosent, som følge av reduserte investeringer i utvinningsnæringen.

Bruttoproduktet i statsforvaltningen vokste nærmere 6 prosent i juni, mens utviklingen var på -4 prosent i 2. kvartal. Det kumulative fallet fra februar til juni lå på drøyt 1 prosent. I kommuneforvaltningen var månedsveksten i juni på knappe 3, prosent, mens 2. kvartal så en nedgang på om lag 5 prosent. Siden februar hadde bruttoproduktet falt noe over 4 prosent.

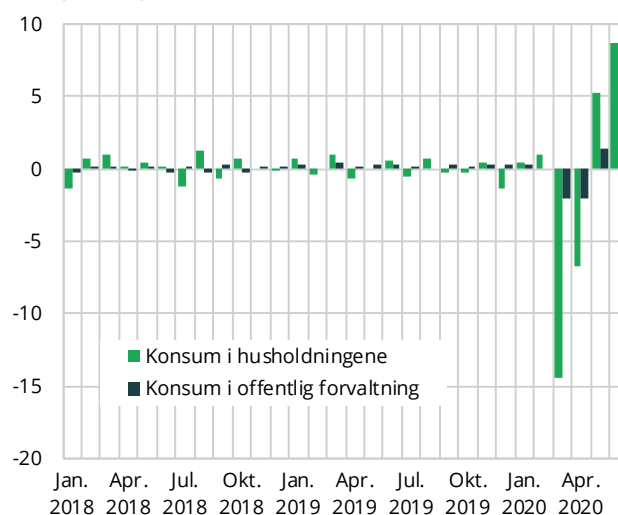
Samlet BNP for Norge, inkludert olje- og gassutvinning, rørtransport og utenriks sjøfart, steg om lag 3 prosent fra mai til juni. I andre kvartal endte nedgangen på 4,2 prosent.

4. Konsum i husholdningene

Siden mars har det vært store endringer i konsumet i husholdningene, se figur 10 og 11. Tjenestekonsumet falt brått i mars og april, og har bare delvis tatt seg opp igjen. Konsumet i utlandet falt også, som følge av reiserestriksjoner. Varekonsumet har derimot økt sterkt gjennom kvartalet. Sett under ett, falt konsumet med hele 10,3 prosent i 2. kvartal, etter et fall på 4,3 prosent i 1. kvartal.

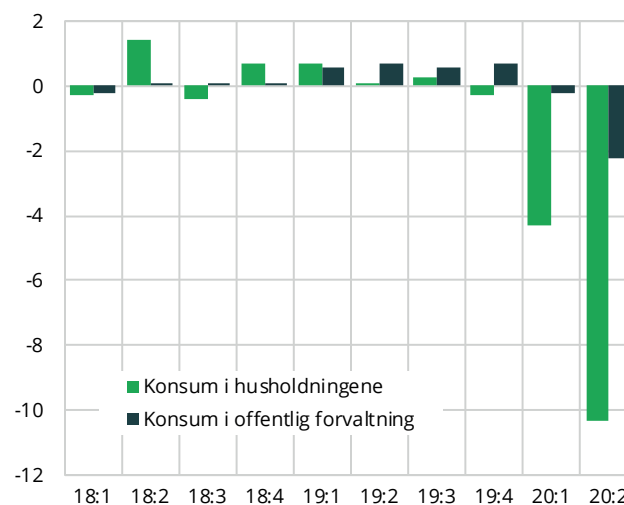
Husholdningenes varekjøp falt brått i mars, men var allerede i april tilbake til et høyere nivå enn før nedstengningen. Deretter har det gått videre opp, og vokste 5,3 prosent i juni. Utviklingen har variert mellom ulike varegrupper. Konsumet av klær og sko falt kraftig i mars, og har brukt tid på å hente seg inn. I juni var imidlertid veksten på hele 17,2 prosent og var dermed høyere enn før nedstengningen. Kjøp av mat- og drikkevarer fortsatte også å øke i juni, som det har gjort siden mars. På den andre siden falt husholdningenes kjøp og drift av biler for fjerde kvartal på rad. Dette dempet veksten i varekonsumet. Samlet økte varekonsumet 5 prosent i 2. kvartal.⁴

Figur 10. Konsum i husholdningene og offentlig forvaltning. Faste 2017-priser. Måned. Prosentvis volumendring fra foregående periode

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Figur 11. Konsum i husholdningene og offentlig forvaltning. Faste 2017-priser. Måned. Prosentvis volumendring fra foregående periode

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

³ <https://www.npd.no/fakta/nyheter/Produksjonstal/2020/produksjonstal-juni/>

⁴ Avsnitt rettet 25. august 2020, kl. 12:00.

Tjenestekonsumet falt mye mer enn varekonsumet i mars. Som beskrevet over, måtte flere av tjenestene stenge eller innskrenke driften for å redusere smitterisiko – enten som følge av myndighetspålegg, fordi kundene ønsket å unngå kontakt, eller av hensyn til egne ansatte. Det gjenspeiles i et bratt fall i tjenestekonsumet. Siden har det vært en gradvis gjenåpning i mai og juni, og tjenestekonsumet økte nesten 13 prosent i juni. Tjenestekonsumet ble særlig trukket opp av kultur- og fritidstjenester og hotell- og restauranttjenester i juni. Passasjertransport samt barnehager og andre personlige tjenester steg også kraftig. (Noe av husholdningenes tjenestekonsum produseres i offentlig forvaltning, men betales av husholdningene gjennom brukerbetaling og gebyrer. Det gjelder blant annet de kommunale barnehagene og en del kollektivtransport.) Økningen i tjenestekonsumet de siste to månedene veide likevel ikke opp for det kraftige fallet i mars og april. I tjenestekonsumet inngår også husholdningenes boligjenester, som ikke har blitt påvirket av koronakrisen. Samlet sett falt tjenestekonsumet 17 prosent i 2. kvartal.⁵

Reiserestriksjoner førte til at husholdningenes kjøp i utlandet omtrent opphørte i mars, og dette har vedvart fram til juni. Det kumulative fallet i utenlandskonsumet var på 96,5 prosent i juni sammenlignet med februar. Til gjengjeld falt utlendingers konsum i Norge 91,5 prosent i den samme perioden.

5. Konsum i offentlig forvaltning

Koronapandemien og innføringen av smitteverntiltak fra 12. mars har også påvirket utviklingen i offentlig konsum, se figur 10 og 11. Offentlig konsum ble redusert i mars og april med om lag 2 prosent fra foregående måned. Dette som følge av at smitteverntiltakene og nedstenging har påvirket aktiviteten i blant annet barnehager, skoler, kollektivtjenester og offentlig helsevesen. Åpningen fra slutten av april har medvirket til at offentlig konsum steg igjen med 1,4 prosent i mai og videre med 1,3 prosent i juni, men offentlig konsum ligger fortsatt om lag 1,6 prosent under nivået fra februar.

Utviklingen i offentlig konsum er også påvirket av utviklingen i gebyrinntekter. En reduksjon i bompenger som følge av sterk nedgang i veitrafikken i mars og april har isolert sett bidratt til økt offentlig konsum. Reduserte gebyrinntekter og brukerbetalinger fra andre områder bidrar også til økt offentlig konsum. Andre områder som isolert sett har bidratt til økt offentlig konsum, er økte forvaltningskostnader i Statens pensjonsfond utland.

Offentlig konsum falt samlet sett med 0,2 prosent i 1. kvartal og 2,2 prosent i 2. kvartal, målt i faste priser. Målt i løpende priser gikk offentlig konsum derimot opp med rundt 1 prosent i 2. kvartal, jf. beskrivelsen lenger opp om verdi- og volumutvikling i ikke-markedsrettet virksomhet.

SSB publiserer en mer detaljert oversikt over utviklingen i offentlig forvaltning i 2. kvartal 11. september, under statistikken «Offentlig forvaltnings inntekter og utgifter».

6. Bruttoinvesteringer i fast realkapital

Samlede bruttoinvesteringer i fast realkapital falt knappe 3 prosent i juni og i overkant av 3 prosent i 2. kvartal, mot om lag 5 prosent fall i 1. kvartal.

Flere oljeselskaper varslet i mars at investeringsprosjekter ble satt på vent. Dette førte til et investeringsfall på i underkant av 7 prosent i utvinningsnæringen i 2. kvartal. Investeringer innen tjenestene knyttet til olje- og gassutvinningen falt over 8 prosent.

Andre tjenester, som forretningsmessig tjenesteyting og utenriks sjøfart opplevde store fall og bidro mest til fallet. Sistnevnte næringsinvesteringstall er dog svært volatile.

Industrien var ventet å ha lavere vekst i investeringer etter ferdigstillelse av en rekke prosjekter (25,0 prosent vekst i 2019) og har nå to kvartaler med kraftig nedgang (-13 og -9,6 prosent i henholdsvis 1. og 2. kvartal 2020). Raffinering er den største bidragsyteren til fallet grunnet ferdigstillelse av større prosjekter på Mongstad. Næringsaggregatet annen vareproduksjon hadde en nedgang på 8 prosent i investeringer i 2. kvartal.

Investeringene i offentlig forvaltning økte med 4,7 prosent i 2. kvartal. De ble trukket opp av helseinvesteringer og forsvarsinvesteringer. Helseinvesteringene er knyttet til store utviklings- og byggeprosjekter, bl.a. i Helse Sør-Øst og Helse Vest. Veksten for forsvaret skyldes tre nye kampfly som ankom i mai.

7. Eksport og import

Eksport av varer og tjenester falt 9 prosent i 2. kvartal. Tjenesteeksporten bidro mest til fallet. Sterkest var nedgangen i utlendingers konsum i Norge, som regnes som eksport i nasjonalregnskapet. Videre opplevde flere av rederiene i utenriks sjøfart redusert etterspørsel etter frakttjenester som følge av koronapandemien. Eksporten av tradisjonelle varer falt også, særlig farmasøytiske produkter, metaller og raffinerte oljeprodukter. For juni isolert sett er det svak vekst i samlet eksport, blant annet trukket opp av økt naturgasseksport.

Samlet import falt 17 prosent i 2. kvartal. Størsteparten av fallet skyldes nordmenns reduserte reisevirksomhet, som ga et fall i nordmenns konsum i utlandet på 95 prosent. Her inngår all form for konsum i utlandet, både grensehandel og forbruk på forretnings- og feriereiser. Det var også fall i vareimporten, særlig trukket ned av importen av motoriserte kjøretøy og maskiner. Bilimporten falt brått både i april og mai, noe man ser igjen i husholdningens konsum. I juni vokser importen

⁵ Avsnitt rettet 25. august 2020, kl. 12:00.

av varer og tjenester med 7 prosent, men er fortsatt drøyt 15 prosent lavere sammenlignet med februar.

8. Utviklingen i løpende priser

Nasjonalregnskapet fokuserer på utviklingen i faste priser (verditall i løpende priser dividert med prisindekser), eller volumutviklingen, fra en periode til en annen. Slike prisendringer har mer å si for noen deler av økonomien enn for andre, og er normalt av størst betydning for petroleumsvirksomheten og utenriks-handelen. I 2. kvartal 2020 er det også store forskjeller på utviklingen innen offentlig forvaltning i faste og løpende priser. Dette slår både ut i bruttoproduktet i offentlig forvaltning og i konsumet i offentlig forvaltning.

Sammenlignet med den sesongjusterte volumutviklingen i BNP Fastlands-Norge på -6,3 prosent i 2. kvartal, var utviklingen i verdi -5,5.

Eksport av varer og tjenester falt om lag 18 prosent i løpende priser i 2. kvartal, mot 8 prosent i faste priser. I mars falt oljeprisen markant som følge av redusert etterspørsel samt økt tilbud fra oljeproduserende land. Fallet i oljepris ga det klart største bidraget til nedgangen i samlet eksport i 1. kvartal. I tilknytning til oljeprisfallet var det også et fall i prisen på raffinerte oljeprodukter. Som nevnt over falt det eksportere volumet av raffinerte oljeprodukter, dette ga dermed et kraftig fall målt i løpende priser.

Med sterkt fall i oljeprisen svekket kronen seg betraktelig. Dette ga økte priser for flere typer importvarer som mat, klær og metaller. Importprisene for tradisjonelle varer økte over 5 prosent samlet sett, men da importvolumet falt mer, falt importen av tradisjonelle varer 4 prosent i løpende priser i 2. kvartal. Import av varer og tjenester falt om lag 13 prosent i løpende priser, mest trukket ned av nordmenns reduserte reiseaktivitet, som omtalt over.

Oljeprisfallet har også påvirket enkelte investeringsbeslutninger i petroleumsnæringen, nærmere bestemt leteinvesteringer, som er oljeprissensitive på kort sikt, og dermed falt mye i 2. kvartal.

9. Sysselsetting og utførte timeverk

Som følge av virusutbruddet og pålegg om smitteverntiltak fra 12. mars, valgte mange virksomheter å permittere deler av arbeidsstokken. Litt senere i mars ble regelverket for permitteringer endret, for å imøtekomme de store permitteringsbehovene, samt redusere skadevirkninger for både bedrifter og arbeidstakere. Ifølge NAV ble i alt 257 000 personer permittert i mars måned. Virksomhetene fortsatte å permittere flere ansatte i april, men omfanget var klart mindre enn i mars. Utover i april, mai og juni kom mange permitterte tilbake i sin vanlige jobb.

I nasjonalregnskapet betraktes personer som er permittert på heltid (ingen arbeidsplikt) som syssel-

satte de første 90 dagene av en sammenhengende permitteringsperiode. Personer som har vært permittert på hel tid i mer enn 90 dager og som ikke har startet opp i annen jobb, har ikke status som sysselsatt, men regnes som arbeidsledig eller utenfor arbeidsstyrken. Personer som er delvis permitterte, slik at de har redusert arbeidsplikt i virksomheten, regnes som sysselsatte uavhengig av permitterings lengde. Permitteringen slår dermed ikke så mye ut i nasjonalregnskapet sysselsettingstall for 1. og 2. kvartal, siden det er få personer som har vært sammenhengende permittert på hel tid i mer enn 90 dager innen utgangen av juni måned.

Nasjonalregnskapets sesongjusterte tall for sysselsatte personer viser at samlet sysselsetting falt med 1,3 prosent fra 1. til 2. kvartal, eller med om lag 37 000 personer. Fra 4. kvartal i fjor til 1. kvartal i år var det kun en mindre nedgang på 0,1 prosent, eller om lag 3 000 personer. Nedgangen i antall sysselsatte fra 1. til 2. kvartal var særlig stor i næringer som ble sterkt berørt av koronapandemien og som stod for en stor andel av permitteringen i mars og april. Næringene overnatting og servering, transport utenom utenriks sjøfart, kultur, underholdning og annen tjenesteyting, samt forretningsmessig tjenesteyting stod samlet for en nedgang på nesten 30 000. Det var ellers svært få næringer som hadde en oppgang i sysselsettingen fra 1. til 2. kvartal. Næringen helse- og omsorgstjenester, som er dominert av offentlig virksomhet, hadde den største økningen med en oppgang i sysselsettingen på knappe 6 000 personer.

Antall utførte timeverk falt ifølge de foreløpige tallene med 4,2 prosent i 2. kvartal, etter en nedgang på 2,3 prosent i 1. kvartal. Antallet utførte timeverk faller som følge av permitteringer, da det ikke skal utføres arbeid for arbeidsgiveren så lenge arbeidstaker er permittert. Permitteringen i mars slår ut i timeverkstallene i 1. og 2. kvartal, mens permitteringer i april, mai og juni slår ut i timeverkene i 2. kvartal. Endringer i syke- og omsorgsfravær har også fått betydning. Når endringstallene brytes ned på næring ser vi som for sysselsettingstallene at nedgangen er størst for næringer som ble sterkest påvirket av koronatiltakene.

Nasjonalregnskapets tall for sysselsetting og timeverk i 2. kvartal 2020 er mer usikre enn normalt. Det er to hovedkilder til tall om sysselsatte/lønnstakere i nasjonalregnskapet: A-ordningen, som er basert på virksomheters rapportering av arbeidsforhold og lønn, og arbeidskraftundersøkelsen (AKU). Disse to kildene kan vise noe ulik utvikling⁴. For det første er det forskjell når det gjelder referansetidspunkt. AKU dekker alle ukene i måneden/kvartalet, mens antall arbeidsforhold og lønn har 3. uke i midtmåned i kvartalet som referansetidspunkt. Store endringer fra uke til uke fanges dermed raskere opp i AKU. For det andre kan

⁴ Se en drøfting i Berge (2020) «[Ulrike tall om lønnstakere](#)»

AKU og statistikker basert på a-ordningen fange opp permitteringer og endringer i permitteringer på ulike måter. Manglende eller forsinket rapportering i forbindelse med at permitterte kommer tilbake til jobb kan påvirke tallene i a-ordningen. Enkelte kan ha jobbet noe selv om de har vært permittert og svart slik i AKU at de blir regnet som sysselsatte.

Rapporteringen til a-ordningen har vært god også i månedene med korona. Imidlertid er det litt lavere rapportering enn tidligere. Det kan også se ut til å være noe større innslag av mangelfull rapportering ved at datoer for start og slutt for en permittering ikke er oppdatert eller utfylt. Tilsvarende utfordringer kan også gjelde sluttdatoer for arbeidsforhold som faktisk er avsluttet. Disse forholdene kan være med på å forklare et noe større sprik mellom statistikkene i 2. kvartal 2020.

Sysselsettingsbildet er noe forskjellig i AKU og statistikken Arbeidsforhold og Lønn, særlig for 2. kvartal i år. AKU, som dekker både lønnstakere og selvstendige blant den bosatte befolkningen, viste en nedgang i samlet sysselsetting på 0,7 prosent fra 2. kvartal fjor til 2. kvartal i år. Statistikken arbeidsforhold og lønn, som måler lønnstakersysselsettingen i virksomheter lokalisert i Norge, viste over samme periode en nedgang på 2,8 prosent. Nasjonalregnskapet anslår en reduksjon i samlet sysselsetting over denne perioden på 1,7 prosent (mens sesongjustert nedgang fra 1. til 2. kvartal var 1,3 prosent). Nasjonalregnskapet ligger dermed mellom de nevnte kildene etter korrigering for ulikheter i definisjon og populasjonsavgrensning. Usikkerheten i tallene er større enn normalt. Det betyr at endringer må tolkes med forsiktighet.

10. Revisjoner

I forbindelse med nye kvartals- og månedstall vil det bli tilbakegående revisjoner. Statistikken som benyttes, vil normalt ikke endres bakover, men sesongjusterte serier kan likevel påvirkes. Dette er en konsekvens av at grunnlaget for sesongjusteringen endres når nye perioder tilføyes. Nasjonalregnskapet har nylig utgitt en artikkel om revisjonene i det månedlige nasjonalregnskapet.

Usikkerheten knyttet til tallene som utarbeides under koronapandemien gjør dem mer utsatt for revisjoner enn vanlig, da ny og bedre informasjon til enhver tid vurderes og tas inn som en del av kildegrunnlaget. Videre er en del kilder kun tilgjengelige på kvartalsbasis. Det gjelder i første rekke stats- og kommuneregnskapet, samt informasjon om utførte investeringer innen olje- og gassutvinning, industri og kraftforsyning. I den særlige situasjonen som gjelder 2. kvartal 2020, må en også være forberedt på revisjoner som følge av at ulike økonomiske transaksjoner eller beholdninger omklassifiseres.

Siden forrige publisering 8. juli er månedsforløpet for BNP Fastlands-Norge revidert. Nedgangen i mars er revidert ned fra et fall på 6,8 prosent til et fall på 7,3

prosent og mai ned fra en vekst på 2,4 til 2,2 prosent. April er på sin side revidert opp fra -4,6 til -4,1 prosent. Samlet sett er 1. kvartal marginalt påvirket og viser nå et fall på 2,2 prosent, ned fra tidligere anslått -2,1 prosent. Enkeltserier kan ha større revisjoner. Konsum i offentlig forvaltning i 1. kvartal er justert ned fra en tidligere anslått oppgang på 0,8 prosent, til å nå vise en nedgang på 0,2 prosent.

Tabell 1. Makroøkonomiske hovedstørrelser. Sesongjustert. Faste 2017 priser. Millioner kroner

	Ujustert		Sesongjustert								
	2018	2019	18.2	18.3	18.4	19.1	19.2	19.3	19.4	20.1	20.2
Konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner	1 500 206	1 522 201	377 804	376 433	379 246	381 925	382 274	383 373	382 436	366 015	326 437
Konsum i husholdninger	1 417 981	1 437 353	357 206	355 813	358 284	360 757	360 991	361 958	360 962	345 420	309 917
Varekonsum	640 205	640 576	162 622	160 577	161 111	162 276	162 259	161 159	160 675	158 557	166 529
Tjenestekonsum	701 524	720 203	175 355	176 719	177 104	178 735	179 695	181 062	182 432	172 686	143 334
Husholdningenes kjøp i utlandet	122 364	124 765	30 668	30 085	31 533	31 507	31 028	31 732	30 513	24 270	1 141
Utlendingers kjøp i Norge	-46 112	-48 190	-11 438	-11 567	-11 463	-11 760	-11 990	-11 996	-12 659	-10 093	-1 086
Konsum i ideelle organisasjoner	82 224	84 848	20 598	20 620	20 962	21 168	21 282	21 415	21 474	20 595	16 519
Konsum i offentlig forvaltning	801 937	815 871	200 438	200 551	200 739	201 971	203 380	204 547	205 942	205 541	200 976
Konsum i statsforvaltningen	392 673	399 263	98 139	98 335	98 102	98 665	99 460	100 223	100 944	101 050	99 790
Konsum i statsforvaltningen, sivilt	346 289	351 493	86 519	86 731	86 556	86 926	87 568	88 251	88 780	89 056	87 481
Konsum i statsforvaltningen, forsvar	46 385	47 770	11 621	11 604	11 547	11 739	11 892	11 972	12 163	11 993	12 309
Konsum i kommuneforvaltningen	409 264	416 608	102 299	102 216	102 637	103 306	103 920	104 324	104 998	104 491	101 186
Bruttoinvestering i fast realkapital	832 088	883 233	208 702	209 174	214 684	212 494	219 685	225 157	225 253	213 797	206 478
Utvinning og rørtransport	152 688	172 288	38 699	39 375	41 022	39 541	43 107	43 638	45 944	43 563	40 679
Utenriks sjøfart	763	3 058	17	-214	473	372	658	804	1 224	1 897	66
Fastlands-Norge	678 637	707 887	169 986	170 013	173 189	172 581	175 920	180 716	178 085	168 338	165 733
Næringer	303 888	320 838	76 927	75 550	78 925	78 683	78 341	81 587	81 887	77 328	72 074
Tjenester tilknyttet utvinning	5 966	8 682	1 623	1 326	1 737	1 925	2 268	2 149	2 326	1 605	1 475
Andre tjenester	183 409	186 831	45 842	45 479	47 856	46 859	46 071	47 173	46 575	45 970	42 270
Industri og bergverk	44 194	55 237	11 452	11 073	11 602	12 811	13 133	14 560	14 654	12 742	11 517
Annen vareproduksjon	70 318	70 088	18 009	17 672	17 730	17 089	16 869	17 706	18 332	17 011	16 812
Boliger (husholdninger)	187 929	186 205	46 467	46 149	46 873	47 016	47 164	46 889	45 101	42 926	43 323
Offentlig forvaltning	186 820	200 844	46 592	48 314	47 392	46 881	50 415	52 240	51 097	48 084	50 336
Bruttoinvestering i verdigjenstander	416	439	108	103	103	112	108	110	109	98	13
Lagerendring og statistiske avvik	110 952	102 398	26 428	25 253	28 759	29 859	29 439	25 632	20 054	24 826	13 815
Bruttoinvestering i alt	943 456	986 070	235 237	234 530	243 547	242 466	249 232	250 900	245 416	238 721	220 306
Innenlandsk sluttanvendelse	3 245 599	3 324 141	813 479	811 515	823 532	826 362	834 885	838 819	833 794	810 277	747 719
Etterspørsel fra Fastlands-Norge (ekskl. lagerendring)	2 980 780	3 045 958	748 228	746 997	753 175	756 477	761 573	768 636	766 462	739 894	693 146
Etterspørsel fra offentlig forvaltning	988 758	1 016 714	247 030	248 866	248 131	248 852	253 795	256 787	257 039	253 625	251 312
Eksport i alt	1 194 483	1 211 827	299 796	303 356	297 774	304 048	301 358	296 703	313 120	310 239	283 267
Tradisjonelle varer	388 242	407 109	96 387	97 365	100 850	103 867	101 516	101 395	102 784	99 923	91 515
Råolje og naturgass	437 789	419 079	109 309	112 166	107 652	105 329	102 431	97 775	114 102	111 713	112 312
Skip, plattformer og fly	10 991	11 316	3 623	2 832	863	2 876	4 450	2 531	1 459	3 188	1 410
Tjenester	357 461	374 324	90 478	90 993	88 410	91 978	92 961	95 002	94 775	95 416	78 030
Samlet sluttanvendelse	4 440 082	4 535 968	1 113 275	1 114 870	1 121 307	1 130 410	1 136 243	1 135 522	1 146 914	1 120 517	1 030 986
Import i alt	1 102 205	1 159 548	279 287	275 094	279 658	288 332	292 302	291 712	290 339	278 477	232 036
Tradisjonelle varer	652 115	689 268	164 227	163 610	166 770	176 256	175 135	172 082	169 423	167 578	154 407
Råolje og naturgass	19 101	20 932	5 080	4 384	4 402	4 094	4 091	5 954	6 400	5 956	4 072
Skip, plattformer og fly	35 739	34 029	10 504	8 067	8 790	6 696	9 992	9 139	8 203	8 268	8 906
Tjenester	395 250	415 319	99 477	99 033	99 696	101 287	103 083	104 538	106 313	96 676	64 652
Bruttonasjonalprodukt (markedsverdi)	3 337 877	3 376 421	833 988	839 776	841 649	842 079	843 942	843 810	856 575	842 040	798 949
Bruttonasjonalprodukt Fastlands-Norge (markedsverdi)	2 853 368	2 919 673	712 979	715 231	723 509	727 010	731 153	735 582	736 579	720 328	675 265
Oljevirksomhet og utenriks sjøfart	484 509	456 747	121 009	124 545	118 140	115 068	112 789	108 228	119 996	121 711	123 685
Fastlands-Norge (basisverdi)	2 473 955	2 535 192	618 512	620 244	628 445	631 028	635 211	639 301	640 020	627 389	586 803
Fastlands-Norge utenom offentlig forvaltning	1 847 520	1 897 267	462 441	463 124	470 497	472 575	476 182	479 514	479 395	469 030	435 720
Industri og bergverk	217 915	224 947	54 861	55 395	56 249	56 314	57 203	57 283	57 279	56 388	52 594
Annen vareproduksjon	330 307	336 888	82 233	80 972	84 618	83 475	84 823	85 763	84 616	83 789	82 790
Tjenester inkl. boligjenester	1 299 299	1 335 432	325 346	326 757	329 629	332 787	334 156	336 468	337 500	328 852	300 336
Offentlig forvaltning	626 435	637 925	156 072	157 119	157 949	158 452	159 029	159 788	160 625	158 359	151 083
Produktavgifter og -subsidier	379 413	384 481	94 467	94 988	95 064	95 983	95 942	96 281	96 559	92 939	88 462

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 2. Makroøkonomiske hovedstørrelser. Sesongjustert. Faste 2017-priser. Prosentvis endring fra foregående kvartal

	Ujustert		Sesongjustert								
	2018	2019	18.2	18.3	18.4	19.1	19.2	19.3	19.4	20.1	20.2
Konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner	1,9	1,5	1,4	-0,4	0,7	0,7	0,1	0,3	-0,2	-4,3	-10,8
Konsum i husholdninger	1,8	1,4	1,4	-0,4	0,7	0,7	0,1	0,3	-0,3	-4,3	-10,3
Varekonsum	0,7	0,1	1,6	-1,3	0,3	0,7	0,0	-0,7	-0,3	-1,3	5,0
Tjenestekonsum	2,3	2,7	1,0	0,8	0,2	0,9	0,5	0,8	0,8	-5,3	-17,0
Husholdningenes kjøp i utlandet	4,2	2,0	1,5	-1,9	4,8	-0,1	-1,5	2,3	-3,8	-20,5	-95,3
Utlendingers kjøp i Norge	0,3	4,5	-1,5	1,1	-0,9	2,6	2,0	0,0	5,5	-20,3	-89,2
Konsum i ideelle organisasjoner	4,1	3,2	1,3	0,1	1,7	1,0	0,5	0,6	0,3	-4,1	-19,8
Konsum i offentlig forvaltning	1,4	1,7	0,1	0,1	0,1	0,6	0,7	0,6	0,7	-0,2	-2,2
Konsum i statsforvaltningen	0,8	1,7	0,0	0,2	-0,2	0,6	0,8	0,8	0,7	0,1	-1,2
Konsum i statsforvaltningen, sivilt	0,8	1,5	0,0	0,2	-0,2	0,4	0,7	0,8	0,6	0,3	-1,8
Konsum i statsforvaltningen, forsvar	1,3	3,0	0,1	-0,1	-0,5	1,7	1,3	0,7	1,6	-1,4	2,6
Konsum i kommuneforvaltningen	1,9	1,8	0,2	-0,1	0,4	0,7	0,6	0,4	0,6	-0,5	-3,2
Bruttoinvestering i fast realkapital	2,8	6,1	5,0	0,2	2,6	-1,0	3,4	2,5	0,0	-5,1	-3,4
Utvinning og rørtransport	1,9	12,8	15,4	1,7	4,2	-3,6	9,0	1,2	5,3	-5,2	-6,6
Utenriks sjøfart	-19,1	300,6	-96,6	..	-321,2	-21,3	76,8	22,1	52,3	55,0	-96,5
Fastlands-Norge	3,0	4,3	3,2	0,0	1,9	-0,4	1,9	2,7	-1,5	-5,5	-1,5
Næringer	6,8	5,6	6,8	-1,8	4,5	-0,3	-0,4	4,1	0,4	-5,6	-6,8
Tjenester tilknyttet utvinning	40,7	45,5	28,7	-18,3	31,0	10,8	17,8	-5,3	8,2	-31,0	-8,1
Andre tjenester	3,7	1,9	4,1	-0,8	5,2	-2,1	-1,7	2,4	-1,3	-1,3	-8,0
Industri og bergverk	16,7	25,0	14,9	-3,3	4,8	10,4	2,5	10,9	0,6	-13,0	-9,6
Annen vareproduksjon	7,3	-0,3	7,2	-1,9	0,3	-3,6	-1,3	5,0	3,5	-7,2	-1,2
Boliger (husholdninger)	-6,2	-0,9	-4,0	-0,7	1,6	0,3	0,3	-0,6	-3,8	-4,8	0,9
Offentlig forvaltning	7,5	7,5	5,2	3,7	-1,9	-1,1	7,5	3,6	-2,2	-5,9	4,7
Bruttoinvestering i verdigjenstander	7,2	5,6	5,4	-4,7	0,5	8,9	-4,1	2,0	-0,6	-10,7	-86,6
Lagerendring og statistiske avvik	3,2	-7,7	-23,0	-4,4	13,9	3,8	-1,4	-12,9	-21,8	23,8	-44,4
Bruttoinvestering i alt	2,9	4,5	0,9	-0,3	3,8	-0,4	2,8	0,7	-2,2	-2,7	-7,7
Innenlandsk sluttanvendelse	2,1	2,4	0,9	-0,2	1,5	0,3	1,0	0,5	-0,6	-2,8	-7,7
Etterspørsel fra Fastlands-Norge (ekskl. lagerendring)	2,0	2,2	1,4	-0,2	0,8	0,4	0,7	0,9	-0,3	-3,5	-6,3
Etterspørsel fra offentlig forvaltning	2,5	2,8	1,0	0,7	-0,3	0,3	2,0	1,2	0,1	-1,3	-0,9
Eksport i alt	-0,2	1,5	1,0	1,2	-1,8	2,1	-0,9	-1,5	5,5	-0,9	-8,7
Tradisjonelle varer	2,0	4,9	0,3	1,0	3,6	3,0	-2,3	-0,1	1,4	-2,8	-8,4
Råolje og naturgass	-4,8	-4,3	0,1	2,6	-4,0	-2,2	-2,8	-4,5	16,7	-2,1	0,5
Skip, plattformer og fly	-38,2	3,0	-1,4	-21,8	-69,5	233,3	54,7	-43,1	-42,3	118,4	-55,8
Tjenester	5,4	4,7	3,1	0,6	-2,8	4,0	1,1	2,2	-0,2	0,7	-18,2
Samlet sluttanvendelse	1,4	2,2	0,9	0,1	0,6	0,8	0,5	-0,1	1,0	-2,3	-8,0
Import i alt	1,9	5,2	3,0	-1,5	1,7	3,1	1,4	-0,2	-0,5	-4,1	-16,7
Tradisjonelle varer	3,2	5,7	2,0	-0,4	1,9	5,7	-0,6	-1,7	-1,5	-1,1	-7,9
Råolje og naturgass	39,0	9,6	5,3	-13,7	0,4	-7,0	-0,1	45,5	7,5	-6,9	-31,6
Skip, plattformer og fly	-19,3	-4,8	25,4	-23,2	9,0	-23,8	49,2	-8,5	-10,2	0,8	7,7
Tjenester	0,9	5,1	2,6	-0,4	0,7	1,6	1,8	1,4	1,7	-9,1	-33,1
Bruttonasjonalprodukt (markedsverdi)	1,3	1,2	0,3	0,7	0,2	0,1	0,2	0,0	1,5	-1,7	-5,1
Bruttonasjonalprodukt Fastlands-Norge (markedsverdi)	2,2	2,3	0,4	0,3	1,2	0,5	0,6	0,6	0,1	-2,2	-6,3
Oljevirkosomhet og utenriks sjøfart	-3,7	-5,7	-0,6	2,9	-5,1	-2,6	-2,0	-4,0	10,9	1,4	1,6
Fastlands-Norge (basisverdi)	2,4	2,5	0,6	0,3	1,3	0,4	0,7	0,6	0,1	-2,0	-6,5
Fastlands-Norge utenom offentlig forvaltning	2,3	2,7	0,6	0,1	1,6	0,4	0,8	0,7	0,0	-2,2	-7,1
Industri og bergverk	0,8	3,2	0,9	1,0	1,5	0,1	1,6	0,1	0,0	-1,6	-6,7
Annen vareproduksjon	2,0	2,0	-1,5	-1,5	4,5	-1,4	1,6	1,1	-1,3	-1,0	-1,2
Tjenester inkl. boligjenester	2,6	2,8	1,1	0,4	0,9	1,0	0,4	0,7	0,3	-2,6	-8,7
Offentlig forvaltning	2,6	1,8	0,5	0,7	0,5	0,3	0,4	0,5	0,5	-1,4	-4,6
Produktavgifter og -subsidier	1,0	1,3	-0,4	0,6	0,1	1,0	0,0	0,4	0,3	-3,7	-4,8

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3. Makroøkonomiske hovedstørrelser. Sesongjustert. Prisindekser. 2017=100

	Ujustert		Sesongjustert								
	2018	2019	18.2	18.3	18.4	19.1	19.2	19.3	19.4	20.1	20.2
Konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner	102,2	104,5	101,8	102,5	103,2	103,7	104,2	104,3	105,4	105,5	106,6
Konsum i offentlig forvaltning	103,1	106,2	102,7	103,4	104,3	105,3	105,6	106,9	107,3	109,0	112,8
Bruttoinvestering i fast kapital	102,3	104,9	101,8	102,7	103,3	103,8	104,7	105,3	105,8	106,4	108,9
Fastlands-Norge	102,7	105,2	102,4	103,3	103,6	104,4	105,0	105,4	106,0	106,3	108,1
Innenlandsk sluttanvendelse	102,5	104,9	102,6	103,1	103,2	104,3	104,4	104,8	105,9	107,1	108,1
Etterspørsel fra Fastlands-Norge	102,6	105,1	102,2	102,9	103,6	104,3	104,8	105,3	106,0	106,7	108,7
Eksport i alt	113,6	108,2	112,1	117,7	115,5	110,1	108,4	106,5	107,6	103,2	92,9
Tradisjonelle varer	105,9	106,2	106,0	106,4	106,5	104,9	106,3	105,4	107,6	108,3	103,2
Samlet sluttanvendelse	105,5	105,8	105,2	107,1	106,4	105,9	105,5	105,3	106,3	106,0	103,9
Import i alt	104,5	107,7	104,4	105,2	105,1	105,9	107,1	108,2	109,4	109,4	113,9
Tradisjonelle varer	104,5	107,1	104,4	105,4	105,4	105,5	106,9	107,4	108,6	108,7	113,3
Bruttonasjonalprodukt (markedsverdi)	105,8	105,1	105,4	107,7	106,9	105,9	104,9	104,3	105,3	104,9	101,0
Bruttonasjonalprodukt Fastlands-Norge (markedsverdi)	101,9	104,1	101,6	101,9	103,1	103,4	103,8	104,3	104,8	106,2	107,1

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 4. Makroøkonomiske hovedstørrelser. Sesongjustert. Prisindeks. Prosentvis endring fra foregående kvartal

	Ujustert		Sesongjustert								
	2018	2019	18.2	18.3	18.4	19.1	19.2	19.3	19.4	20.1	20.2
Konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner	2,2	2,3	0,8	0,6	0,8	0,5	0,4	0,1	1,0	0,1	1,0
Konsum i offentlig forvaltning	3,1	3,0	0,7	0,7	0,9	0,9	0,3	1,2	0,4	1,6	3,4
Bruttoinvestering i fast kapital	2,3	2,5	0,4	1,0	0,6	0,4	0,9	0,5	0,5	0,6	2,3
Fastlands-Norge	2,7	2,4	0,7	0,9	0,3	0,8	0,5	0,4	0,5	0,4	1,7
Innenlandsk sluttanvendelse	2,5	2,4	1,2	0,4	0,1	1,1	0,1	0,4	1,0	1,2	0,9
Etterspørsel fra Fastlands-Norge	2,6	2,5	0,7	0,7	0,7	0,7	0,4	0,5	0,7	0,6	1,9
Eksport i alt	13,6	-4,8	3,0	5,0	-1,9	-4,7	-1,6	-1,7	1,0	-4,1	-10,0
Tradisjonelle varer	5,9	0,3	2,1	0,3	0,1	-1,5	1,3	-0,9	2,1	0,7	-4,7
Samlet sluttanvendelse	5,5	0,3	1,7	1,8	-0,6	-0,5	-0,4	-0,2	1,0	-0,3	-2,0
Import i alt	4,5	3,1	1,2	0,8	-0,1	0,7	1,1	1,0	1,1	0,0	4,1
Tradisjonelle varer	4,5	2,5	1,6	1,0	0,0	0,1	1,3	0,5	1,1	0,1	4,3
Bruttonasjonalprodukt (markedsverdi)	5,8	-0,6	1,9	2,1	-0,7	-0,9	-0,9	-0,6	1,0	-0,3	-3,8
Bruttonasjonalprodukt Fastlands-Norge (markedsverdi)	1,9	2,2	0,6	0,4	1,1	0,3	0,3	0,5	0,5	1,3	0,8

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 5. Makroøkonomiske hovedstørrelser. Måned. Sesongjustert. Faste 2017-priser. Prosentvis volumendring fra foregående periode

	Nov. 2019	Des. 2019	Jan. 2020	Feb. 2020	Mar. 2020	Apr. 2020	Mai 2020	Jun. 2020
Konsum i husholdninger og ideelle organisasjoner	0,5	-1,1	0,4	1,1	-14,3	-7,0	4,8	8,6
Konsum i husholdninger	0,5	-1,3	0,5	1,0	-14,4	-6,7	5,2	8,7
Varekonsum	1,1	-2,4	0,0	2,0	-4,1	2,7	4,0	5,3
Tjenestekonsum	0,2	0,1	0,2	0,1	-17,1	-13,3	6,6	12,8
Husholdningenes kjøp i utlandet	-1,4	-0,2	3,2	0,4	-67,9	-88,9	7,7	-9,2
Utlendingers kjøp i Norge	-1,0	6,9	-4,1	-3,0	-56,2	-78,9	-3,3	-5,5
Konsum i ideelle organisasjoner	0,2	1,0	-1,4	1,5	-13,2	-13,1	-1,8	7,0
Konsum i offentlig forvaltning	0,3	0,3	0,3	0,0	-2,1	-2,1	1,4	1,3
Konsum i statsforvaltningen	0,8	0,0	0,9	0,0	-3,1	-1,4	1,7	3,4
Konsum i statsforvaltningen, sivilt	0,8	0,0	1,3	-0,1	-3,6	-1,9	2,0	3,8
Konsum i statsforvaltningen, forsvar	0,6	-0,2	-1,9	0,5	0,3	2,2	-0,2	0,7
Konsum i kommuneforvaltningen	-0,2	0,5	-0,4	0,0	-1,2	-2,8	1,0	-0,7
Bruttoinvestering i fast realkapital	-2,8	0,7	-5,0	2,3	-3,3	-3,4	3,1	-1,7
Utvinning og rørtransport (bruttoinvestering)	0,2	0,6	-4,7	-2,4	1,9	-5,4	-1,9	-1,6
Utenriks sjøfart (bruttoinvestering)	-72,2	-81,8	645,5	333,2	-97,0	-458,4	-124,2	378,9
Fastlands-Norge (bruttoinvestering)	-2,5	1,1	-5,6	1,4	-2,1	-2,5	4,0	-1,9
Næringer (bruttoinvestering)	-3,2	3,2	-6,5	2,2	-4,3	-6,1	0,9	2,6
Tjenester tilknyttet utvinning (bruttoinvestering)	-0,4	3,2	-32,2	0,7	-1,7	-6,3	-1,3	-0,2
Andre tjenester (bruttoinvestering)	-4,6	-1,9	2,6	0,5	-3,8	-7,7	1,3	3,5
Industri og bergverk (bruttoinvestering)	-0,4	1,5	-15,4	3,0	-0,1	-11,0	0,0	2,1
Annen vareproduksjon (bruttoinvestering)	-2,1	18,3	-17,3	6,7	-8,9	2,3	0,5	1,1
Boliger (husholdninger) (bruttoinvestering)	-2,1	-2,7	-3,6	1,3	1,3	-1,3	1,7	-0,7
Offentlig forvaltning (bruttoinvestering)	-1,7	1,1	-5,7	0,3	-1,6	2,0	10,5	-9,1
Anskaffelser minus avhendelse av verdigjenstander	-7,0	0,6	9,1	-1,0	-47,6	-80,5	-5,9	46,5
Lagerendring og statistiske avvik	-54,4	100,7	58,3	-29,7	-54,0	32,5	-46,7	105,8
Bruttoinvestering i alt	-8,0	5,6	1,0	-2,4	-8,7	-1,5	-0,5	2,5
Innenlandsk sluttanvendelse	-2,1	1,1	0,5	-0,3	-9,7	-4,1	2,3	4,8
Etterspørsel fra Fastlands-Norge (ekskl. lagerendring)	-0,2	-0,3	-1,0	0,8	-8,3	-4,5	3,6	3,9
Etterspørsel fra offentlig forvaltning	-0,1	0,4	-0,9	0,0	-2,1	-1,3	3,2	-0,9
Ekspert i alt	7,3	0,1	-4,1	1,6	-0,4	-9,2	-0,6	2,1
Tradisjonelle varer (eksport)	0,9	0,6	-4,0	1,6	-1,6	-5,6	-4,2	1,1
Råolje og naturgass (eksport)	19,2	0,1	-11,4	6,1	1,1	-4,1	1,5	3,1
Skip, plattformer og fly (eksport)	109,3	-44,6	201,0	-90,1	..	-79,6	19,1	25,7
Tjenester (eksport)	0,3	0,7	2,3	0,1	-6,4	-15,2	0,5	1,3
Samlet sluttanvendelse	0,4	0,9	-0,8	0,3	-7,1	-5,6	1,5	4,1
Import i alt	-0,6	2,7	-1,6	-0,7	-10,7	-12,0	0,2	7,3
Tradisjonelle varer (import)	-0,8	2,5	-0,7	-1,1	-3,1	-7,1	-2,4	10,1
Råolje og naturgass (import)	89,2	9,8	-13,8	-12,4	-19,2	-6,3	-22,3	14,1
Skip, plattformer og fly (import)	-36,2	30,2	-2,4	6,9	-6,3	-34,7	98,8	4,0
Tjenester (import)	-0,3	0,8	-2,1	0,2	-22,9	-20,1	-0,2	1,0
Bruttonasjonalprodukt, markedsverdi ¹	0,7	0,2	-0,5	0,6	-5,9	-3,5	1,9	3,2
Bruttonasjonalprodukt Fastlands-Norge, markedsverdi ¹	0,0	-0,4	0,3	0,2	-7,3	-4,1	2,2	3,7
Oljevirkosomhet og utenriks sjøfart ²	4,8	3,9	-4,9	2,5	2,1	-0,6	0,0	0,2
Bruttoprodukt Fastlands-Norge, basisverdi	0,2	-0,4	0,5	0,1	-6,8	-4,7	2,4	3,7
Fastlands-Norge utenom offentlig forvaltning (bruttoprodukt)	0,2	-0,7	0,4	0,2	-6,9	-4,9	1,9	3,5
Industri og bergverk (bruttoprodukt)	0,0	0,2	-0,6	0,1	-3,6	-3,9	-0,5	-0,6
Annen vareproduksjon (bruttoprodukt)	-0,1	-3,9	2,6	0,8	-4,2	0,1	0,9	2,2
Tjenester inkl. boligjenester (bruttoprodukt)	0,3	-0,1	0,0	0,1	-8,1	-6,4	2,6	4,5
Offentlig forvaltning (bruttoprodukt)	0,3	0,3	0,7	-0,2	-6,7	-3,9	3,8	4,4
Produktavgifter og -subsidiar	-1,0	0,2	-0,8	1,0	-10,2	0,1	1,0	3,6

¹ Bruttonasjonalprodukt er målt i markedsverdi, mens bruttoprodukt i næringer er målt i basisverdi.

² Omfatter utvinning av råolje og naturgass, rørtransport og utenriks sjøfart.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.